

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 6. december 2001 šte. 49 (3147) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Po občnem zboru ZSO: z okrepljenimi silami

Veliko zanimanje je vladalo med delegati rednega občnega zbora Zveze slovenskih organizacij, ki je bil minulo soboto, 1. decembra, v kulturnem domu v Šentprimozu. Po poročilu prejšnjega in novega predsednika organizacije dr. Marjana Sturma je bilo precej diskusijskih prispevkov, občni zbor pa sta pozdravila tudi Breda Pečan,

podpredsednica Združene liste socialnih demokratov Slovenije ter Peter Svetina, predstavnik ljudske stranke. Pozdrav in poziv za sodelovanje je prinesel generalni konzul R Slovenije v Celovcu Jure Žmauc, identičnost manjšinskih problemov pa je v svojem nagovoru poudaril predstavnik Slovenske gospodarske zveze iz Trsta Viljem

Černo. Pozdravila sta tudi Feliks Bister za Ligo človekovih pravic in mag. Vladimir Smrtin, novi vodja biroja za narodno skupnost pri deželni vladi.

Zveza slovenskih organizacij pa je s Petkovim priznanjem odlikovala vrsto dolgoletnih aktivistov na različnih področjih družbenega življenja koroških Slovencev. **Več na str. 2 in 3.**

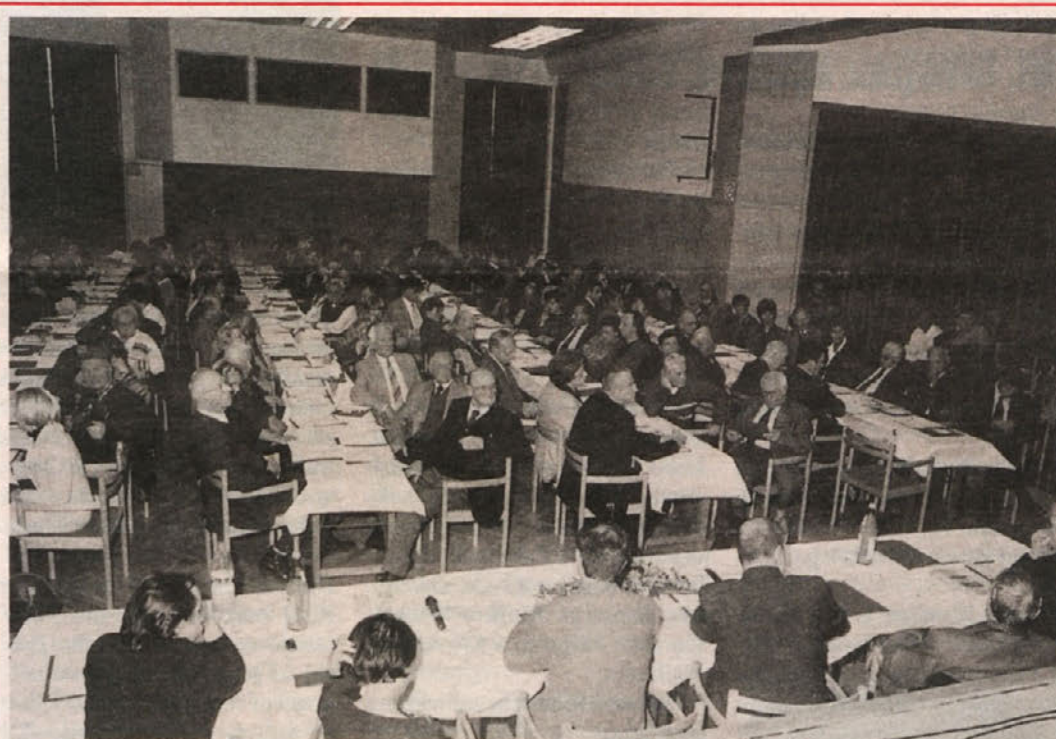
ZAŠČITA MANJŠIN Ekspertni komite Sveta Evrope v Avstriji

Ko je Svet Evrope sprejel Okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin, je tudi poskrbel za nadzor te konvencije in sicer tako, da morajo države podpisnice konvencije periodično poročati Svetu Evrope o položaju svojih narodnih manjšin. V ta namen je bil ustanovljen ekspertni komite, ki opravlja ta nadzor.

V organizaciji pristojnega urada v Avstriji, t. j. Urada zveznega kanclerja, bo ta ekspertni komite obiskal našo državo in imel razgovore z vladnimi in nevladnimi inštitucijami glede zaščite narodnih manjšin v Avstriji. V torek, 18. 12. 2001, se bo komite sestel s predsedniki in podpredsedniki avstrijskih sosvetov. Sestanek bo na Dunaju v prostorih urada zveznega kanclerja.

SLOVENIJA / KOROŠKA Priznanje za SPZ

Ne le za Slovensko prosvetno zvezo, tudi za njenega poslovodja dr. Janka Malleja je njegovo imenovanje v nadzorni svet javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije posebno priznanje. Ta gremij odloča o razdelitvi finančnih sredstev za kulturne in prosvetne dejavnosti po vsej Sloveniji in seveda tudi za zamejstvo. Dr. Malle je izjavil, da to imenovanje pomeni posebno priznanje za kulturno delovanje v zamejstvu in dokaz zvečane pozornosti, ki jo država namenja svojim manjšinam. V gremiju je zastopanih sedem oseb z različnih področij kulturnega ustvarjanja.

V dvorani kulturnega doma v Šentprimozu se je zbralo okoli 120 delegatov z vse Koroške na občnem zboru Zveze slovenskih organizacij. Prostorsko skoraj nekoliko utesnjeni, pa vendar so prisotni živahno sodelovali v diskusiji.

PREBLISK

■ Sveta jeza me pograbi vsake toliko, pa bi se tega pri svojih letih morala že odvaditi. Temelin straši pri vsakih poročilih, zdaj zdaj bomo vsi umrli nasilne, ožarčene smrti in naši nacionalni zastopniki poskušajo na vse kriplje, da bi odvrnili to strahoto od nas. Zato jih bomo – in smo jih seveda – volili in se razjokali od same hvaležnosti.

Nič jim ne verjamem, nobenemu ne. FPÖ gre predvsem za to, da bi preprečila širitev EU, SPÖ za to, da bi dokazala, kako slabo dela črno-modra koalicija, Zeleni hočejo dokazati, da so še vedno zvesti svojim načelom izpred ustanovitve stranke in seveda jim gre za isto kot rdečim. Poleg tega pa je tema blazno primerna za dokazovanje evropske

zrelosti Avstrije in nadrejenosti nad nerazvitimi državami: mi bomo ukazovali, kaj vam je storiti, lepo po habsburško.

Zaprimej nisem zagovornik atomske energije, toda potem se prosim lotite Nemčije, Francije, Italije! V Černobilu je po nes-

Temelin in še kaj

reči še vedno zaprt prostor z radijem 300 km, verjetno za kakih 20.000 let. In 300 km zračne linije je že globoko v Nemčiji, na primer. Dokler so zahteve do drugih »atomskih« članic EU medle, oziroma sploh niso zahteve, pa je v mojih očeh celotna temelinska gonja samo običajna avstrijska nesramnost do vzhoda. **S. W.**

AVSTRIJA / SLOVENIJA

Avstrijski parlamentarci na uradnem obisku v Ljubljani

V začetku tega tedna je delegacija avstrijskega parlamenta s predsednikom Heinzem Fischerjem bila na uradnem obisku v Sloveniji. Fischer se je v Ljubljani srečal z najvišjimi predstavniki politične oblasti v Sloveniji. Najprej z gostiteljem, predsednikom slovenskega državnega zbora Borutom Pahorjem in predsednikom parlamentarnega odbora za zunanjo politiko Jelkom Kacinom, kasneje pa še z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom, predsednikom vlade Janezom Drnovškom in predsednikom republike Milanom Kučanom.

Slovenska stran je o medsebojnih državnih odnosih mnenja, da so pred letom dni bili slabši. Danes pa je drugače. Medsebojnih napetosti da je malo, veliko pa dobre volje za sodelovanje. Kot je dejal Drnovšek, sta Slovenija in Avstrija dvignili odnose na raven, na kateri ni pričakovati, da bi Av-

strija postala ovira na zadnjem delu poti Slovenije v EU. Na sploh je največ časa bilo namenjenega vstopu Slovenije v Evropsko unijo.

Fischer je večkrat poudaril pomembnost širitve unije ter s tem ustvarjanja območja stabilnosti na naši celinii. V pogovoru z Borutom Pahorjem je beseda tekla tudi o slovenski narodni skupnosti v Avstriji. V zvezi z zahtevo o zajamčenem slovenskem mandatu v koroškem deželnem zboru je Fischer dejal, da bojo na avstrijski strani preučili tudi tiste točke slovenske ustave, ki zagotavljajo zastopnost italijanske in madžarske narodne skupnosti v slovenskem parlamentu. Fischer pa je izrazil dvom in bojazen, da bi kmalu prišlo do rešitve, pri tem se je skliceval na avstrijsko ustavo in na »zapleteno vprašanje«.

Pri trenutnem odprtem vprašanju prepovedi uvoza električne energije iz petnajstih držav v Avstrijo sta se Jelko Kacin in Heinz Fischer zavzela za strpnost in medsebojno dogovarjanje. V pogovoru z zunanjim ministrom Ruplom pa sta v ospredju bila predvsem dobro sodelovanje ter vigredi sklenjeni kulturni sporazum. Rupel in Fischer sta pozdravila zgledno sodelovanje slovenskih in avstrijskih zgodovinarjev. Fischer je povedal, da bo avstrijski parlament že v nekaj tednih ratificiral kulturni sporazum.

Po prepričanju slovenskih sogovornikov ima Avstrija kot članica EU priložnost, da podobno kot pred desetimi leti ob samoosvajanju Slovenije pokaže razumevanje za njene strateške cilje. To je vstop v EU.

V naslednjih dneh bo parlamentarna delegacija slovenskega državnega zbora vrnila Dunaju obisk.

Iz Ljubljane: Aleš Kardelj

RAZSTAVA

Janez Oswald
Slike . Bilder

J. Oswald

Odprtje razstave
Petek

7. 12. 2001, 20.00

k & k

Šentjanž v Rožu
St. Johann i. R.

Uvodne besede:
Franc Krištof

okvirni program:
Brina in Strings.si

Razstava do
27. 1. 2002

KRŠČANSKA KULTURNA
ZVEZA
vabi na
dramsko predstavo

»Tistega
lepega
dne«

(Ciril Kosmač,
dramatizacija Srečko Fišer,
režija Boris Kobal)

v soboto, 8. decembra 2001
v Mestnem gledališču
v Celovcu
GOSTUJE Primorsko dramsko
gledališče

Karte so na prodaj pri KKZ v
Celovcu, tel. 0463 / 51 62 43 ali
pri zastopnikih krajevnih društev in
v obeh slovenskih knjigarnah.

OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Zavedati se moramo prednosti, da sodelujemo v dveh kulturnih prostorih

(Nadaljevanje s prve strani)

Potem ko je predsednik ZSO dr. Marjan Sturm pozdravil navzoče, je podal svoje precej obširno poročilo. Izvlečke objavljamo posebej. Poprej pa sta za uvod duo Peter Raab in Rolf Holub podala glasbeno »razlago« člena 7 Avstrijske državne pogodbe. Glavni ton občnega zbora je izzvenel v stavku: dosegli smo nekaj, (vrtci, četrti razred), delo pa se nadaljuje.

Diskusijski prispevki (nekaj povzetkov objavljamo) so se v glavnem vrteli okrog delovanja raznih organizacij, včlanjenih v ZSO, precej kritike pa je bilo tudi zaradi optike, ki je nastala ob pogovorih z deželnim glavarjem Haiderjem; ob pogajanjih, ki so bila v času evropskih sankcij, da sta oba predsed-

nika zamudila enkratni trenutek, da bi iztržila kaj več (dr. Messner). Poleg priznanj za konkretno pomoč pri reševanju težav (Slovensko šolsko društvo) pa je bilo slišati tudi opozorila, naj predsednika ne odločata brez baze (A. Gabriel).

Pred mikrofonom je stopil tudi predsednik NSKS Bernard Sado-vnik, ki je pozval ZSO k sodelovanju ob upoštevanju pluralizma znotraj narodne skupnosti.

Volitve v

novi odbor so potekale brezhibno. Pri 119 oddanih glasovih je glasovalo za predsednika Sturma 107 delegatov. Za odbore je jih je glasovalo prav toliko.

Delegati pri volitvah odborov ZSO

Priznanja

Zveza slovenskih organizacij je nekaterim zaslužnim kulturno-političnim delavcem v prid narodne skupnosti podelila priznanje, poimenovano po velikem narodnjaku, zdravniku in poslancu Francu Petku.

Priznanja so dobili:

Dr. Mirt Zwitter, Zahomčan, stanujoč v Celovcu, za svoje nesebično delo posebno po drugi svetovni vojni, ko je zastopal slovenske izseljence za uveljavitev njihovih pravic.

Inž. Tonči Schlapper iz Šentjakoba v Rožu za dolgoletno kulturno-politično delovanje; **Hanzi Ogris st.**, po domače Miklavž iz Bilčovsa, nekaj časa poslanec v deželnem zboru, za svoje združniško in politično delo v okviru ZSO.

Rado Janežič iz Celovca, dolgoletni glavni urednik Slovenskega vestnika, za ves angažma v novinarstvu, za veliko mero novinarske etike in za opravljanje poslov pri Zvezi slovenskih izseljencev.

Lipej Kolenik iz Čirkovč pri Pliberku za nesebično delo pri ZSO in Zvezi koroških partizanov.

Milan Kupper iz Celovca,

nekdanji profesor telovadbe, za njegov prispevek pri športni vzgoji in pri ustanovitvi Slovenske športne zveze.

Inž. Peter Kuchar iz Železne Kaple se je kot dolgoleten gospodarstvenik in nekdanji borec vselej zavzemal za pravice malega človeka.

Stanko Vavti iz Šmihela pri Pliberku je bil vseskozi povezan s kulturnimi, gospodarskimi in političnimi strukturami koroških Slovencev, kjer je tudi deloval.

Mira Prušnik iz Čahorč je delovala v okviru Zveze slovenskih žena in bila aktivna tudi pri Zvezi koroških partizanov.

Janko Messner je s svojo literarno umetniško besedo veliko prispeval, da je slovenska narodna skupnost na Koroškem našla veliko zagovornikov tudi izven Koroških meja.

Dr. Janko Pleterski iz Ljubljane,

član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in skozi velik del svojega življenja spremljal dogajanja na Koroškem,

jih znanstveno analiziral in opisal. Njegova zavzetost za pravice koroških Slovencev presega zgolj golo znanstveno raziskovanje.

Odlikovanja ZSO za dolgoletno delo pa so prejeli še dipl. trg. Franc Brežjak, pisatelj in pesnik Andrej Kokot, nekdanji predsednik prosvetnega društva v Selah-Kotu Jurij Mak, dr. Janko Malle, poslovodja Slovenske prosvetne zveze, Helena Močnik, predsednica Zveze upokojencev v Podjuni, Lubo Urbajs, starosta koroško-slovenskih alpinistov in nekdanji urednik Slovenskega vestnika, Ana Zablatnik, dolgoletna odbornica Zveze slovenskih žena in Marko Wieser, terenski aktivist v Slovenjem Plajberku.

Vsem odlikovancem iskreno čestitamo!

Ana Zablatnik prejema zahvalo za življenjsko delo

Izvečki iz poročila predsednika ZSO dr. Marjana Sturma:

Znotraj narodne skupnosti smo bili izpostavljeni hude-mu pritisku s strani tedanjega vodstva NSKS, ki je zagovarjalo poenotenje narodne skupnosti na podlagi volitev na znotraj, na zunaj pa zagovarjalo koncept političnega zastopstva narodne skupnosti v zakonodajnih telesih po posebnih kriterijih, t. j. tako imenovan za-jamčen mandat. Temu pritisku so se pridružili tudi nekateri politiki v Sloveniji ... in so nekatere v ZSO včlanjene organizacije in še posebej ZSO finančno izsiljevali.

Na nivoju sosveta za slovensko narodno skupnost sem kot predsednik tega sosveta iniciral t. im. memorandum ali listino vseh sosvetov avstrijski vladi in parlamentu, ki do danes tvori platformo za razreševanje odprtih vprašanj avstrijskih manjšin.

Ustanovili smo koordinacijski odbor koroških Slovencev, ki je po mojem danes odigral pomembno vlogo in ki funkcionira. Odnosi med ZSO in NSKS so se znatno izboljšali, seveda je treba ugotoviti, da je novo vodstvo NSKS prekinilo z linijo bivšega, ki je vodilo oblastni boj znotraj narodne skupnosti. Odnosi med R Slovenijo in ZSO oziroma narodno skupnostjo so se znatno izboljšali, saj se je v Sloveniji uveljavil koncept manjšine kot subjekt in ne prihaja več do enostranskih podpor oziroma posegov.

Pomembna je bila odločitev ustavnega sodišča v zadevi dvojezičnega pouka v četrtem razredu ljudske šole. ... V preteklem mandatnem obdobju je prišlo do ustanovitve treh dodatnih privatnih dvojezičnih otroških vrtcev. S pomočjo urada zveznega kanclerja smo prepričali tudi deželne in občinske funkcionarje o potrebi teh vrtcev in s tem zagotovili tudi vsaj delno financiranje.

Imamo dve možnosti: da vidimo vse črno ali pa da vidimo tudi – sicer počasne – pa vendarle premike naprej. Pozitivne so prijave k dvojezičnemu pouku, klima v deželi se izboljšuje, pozitivno je to, da smo se na nekaterih področjih modernizirali. Zahtevati pa moramo še naprej rešitev tistih vprašanj, ki so še odprta, na primer pomanjkanje dvojezičnih tabel na podlagi veljavne zakonodaje, manjkajoča odredba o uradnem jeziku.

Bolj se moramo zavedati naše velike prednosti, da sodelujemo v dveh kulturnih prostorih, tretji, evropski, dobiva iz dneva v dan večji pomen. ... Vprašati se moramo, kaj bo prinesla evropska integracija, članstvo Slovenije v EU, skupna valuta, večji gospodarski prostor itd.

Seveda pa smo soočeni tudi s tendencami, da mlajši rodovi opuščajo slovenščino. Tu vidim našo nalogo, da prav z moderno medijsko podobo opozarjamo na prednosti znanja jezikov prostora.

Prav je, da tudi na današnjem občnem zboru določimo nekatere cilje, ki jih želimo uresničiti v naslednjem mandatnem obdobju. Sprva je treba ugotoviti, da je ZSO v preteklosti zane-marjala delovanje na terenu. Na eni strani zaradi objektivnih okoliščin, na drugi strani pa tudi zaradi subjektivnih težav znotraj naših odborov. Mislim, da moramo to slabost popraviti in moj cilj je, da bo Izvršni odbor ZSO imel svoje seje na terenu, tako da bomo enkrat na mesec imeli seje na dvojezičnem ozemlju skupaj s tistimi krajevnimi faktorji, ki želijo sodelovati. Na teh sestankih želimo nuditi ljudem konkretno pomoč pri uveljavljanju njihovih pravic. Konkretno: na podlagi odločitve ustavnega sodišča v zadevi slovenščine kot uradni jezik so se stvari bistveno spremenile. Po mojem je zdaj slovenščina priznana na vseh občinah v okraju Velikovec in vsebinsko tudi drugod, kjer znaša delež dvojezičnega prebivalstva deset odstotkov.

Druga velika naloga bo, da bomo izboljšali našo medijsko podobo. ... Ena od ponudb mora biti skupna medijska hiša, ki pa seveda mora upoštevati vso politično, svetovnonazorsko in strankarskopolično pluralnost.

Dr. Janko Pleterski se je Petkovega priznanja razveselil

Dr. Mirt Zwitter prejema Petkovo priznanje

Peter Raab in Rolf Holub sta uglasbila člen 7

Diskusijski prispevki

V diskusiji, ki je sledila poročilu predsednika dr. Sturma, se je oglasilo precej delegatov. Navajamo izvirne iz njihovih govorov,

Inž. Peter Kuchar, predsednik Zveze koroških partizanov je opozoril na vlogo, ki jo je imela ZKP vsa leta po drugi svetovni vojni. Ker je starejših članov vedno manj, je treba skrbeti za pomladitev te organizacije; želeli bi, da bi jih bilo več. »Z velikimi žrtvami smo zmagali, v Avstriji tega niso upoštevali, gledali so na nas kot na izdajalce. Šele zavezniške sile so morale opozoriti na to, da smo bistveno prispevali k osamosvojitvi Avstrije (leta 1955). Mladina naj gleda na naš upor kot na častno dejanje. Ta boj niso izvedli le borci, sodelovali so vsi, stare matere in otroci.

Mag. Jože Blajs, ravnatelj Mladinskega doma Šolskega društva v Celovcu, je poudaril izredno pomembnost, ki jo imajo vzgojne ustanove ŠD za narodno manjšino. To društvo nudi 100 delovnih mest v treh vrtcih in Mladinskem domu, kjer je tudi popoldansko varstvo ABCC. 115 dijakov je nastanjenih v domu, okoli 120 pa jih prihaja redno v popoldansko oskrbo. Tudi na športnem področju se v domu veliko dogaja, prav tako je tam na voljo knjižnica, glasbena šola in nekaj krožkov. Še pred dvema letoma je bilo silno težko, kajti iz Slovenije ni bilo več skoraj nikakršnih finančnih podpor, kar je lahko usodno, saj potrebuje ŠD za redno delovanje okoli 13,5 milijona šilingov letno. Zahvalil se je ZSO za pomoč v najhujših časih. Še vedno pa ŠD bremeni dolg, ki se je takrat nabral.

Franc Černut, podpredsednik Zveze slovenskih izseljencev, je izrazil zadovoljstvo, da sta organizaciji (ZSO in NSKS) vendarle našli skupen jezik v

odnosih do vlad. Kritično pa je ocenil, da so slovenski predstavniki dopustili prisotnost nemških nacionalnih organizacij pri pogajanjih z deželnim glavarjem. »To daje vtis, ko da imajo legitimacijo, da odločajo o nas. KHD je le društvo.« Pripomnil je, da je treba probleme reševati na bazi, torej na podeželju.

Prispevek upokojenega ravnatelja **Franca Kukovica** o šolstvu objavljamo v celoti.

Podpredsednik Zveze koroških partizanov **Lipej Kolenik** je bil zadovoljen, da v politiki »nimamo več toliko opravka drug z drugim«. Notranji prepričanja odvrčajo ljudi od sodelovanja. Pred Haiderjem da ni treba klečeplaziti; kar imamo, je sad našega dela in ne obljub.

Tehten prispevek je bilo slišati iz ust šolskega inšpektorja **Tomaža Ogrisa**, ki je orisal položaj dvojezičnega šolstva na Koroškem. Obravnavanje šolske problematike je sicer v redu, vendar poglobitev na takem zborovanju ni mogoča in je svaril pred poenostavljanjem. Toliko prijav k dvojezičnemu pouku kot letos še ni bilo, prav tako pa ni bilo med njimi še nikoli tako malo govorcev slovenskega jezika. »To mi dela skrbi,« je dejal Ogris. »Vprašati se moramo, kakšno mesto ima slovenščina v našem prostoru, v naši kulturi ... Dvojezičnim učiteljem piha mrzel veter v obraz, oni potrebujejo našo podporo.«

Jože Partl, predsednik Zveze slovenskih izseljencev, je izrazil zadovoljstvo nad zblizanjem obeh političnih organizacij, po drugi strani pa izrazil pomisleke zaradi načrtovane združitve obeh tednikov. Bojim se, da bo izseljeniška tematika zanemarljiva, je rekel. Poudaril je potrebo po vključevanju čim širših plasti slovenskega življa. Opozoril je tudi na 60-letnico pregona koroških Slovencev, ki bo prihodnje leto in ki mora biti zadeva nas vseh.

Odbori Zveze slovenskih organizacij, izvoljeni na občnem zboru: Izvršni odbor: predsednik: dr. Marjan Sturm; 1. podpredsednik: Ana Blatnik, strokovna učiteljica; 2. podpredsednik: dr. Franci Zwitter, uslužbenec; 3. podpredsednik: dr. Gustav Brumnik, sodnik; tajnik: dr. Valentin Sima, asistenčni profesor; blagajničarka: Milka Kokot, uslužbenka

Upravni odbor: Martina Berchtold, uslužbenka; dr. Mirko Boročnik, državni tožilec; dr. Teodor Domej, strokovni nadzornik; dr. Ludvik Druml, odvetnik; Krista Kolenik, prodajalka; inž. Peter Kuchar, upokojenec; dr. Janko Malle, uslužbenec;

dr. Mirko Messner, uslužbenec; Albert Močnik, samostojen; Hanzi Ogris ml., gostilničar; Franc Picej, uslužbenec; Danilo Prušnik, učitelj; Melitta Reichmann, kmetica; dr. Roman Schellander, zdravnik; Marica Sima, učiteljica; Miha Traunik, šolski ravnatelj; Hanzi Uznik, zidarski delovodja; dr. Vladimir Wakounig, asistenčni profesor; Franci Wiegele ml., carinik; Franci Wieser, finančni svetovalec; Peter Wieser, uslužbenec

Nadzorni odbor: dr. Filip Ogris-Martič, finančni direktor; Hanzi Ogris st., upokojenec; Ludvik Ogris, upokojenec; Marko Trampusch, kmet; ek. sv. Janko Zwitter, kmet

Dvojezični pouk urejajo veljavni zakoni

Šolsko leto teče. Prijave k dvojezičnemu pouku v dvojezičnih ljudskih šolah so zadovoljive. Prvič v zgodovini dvojezičnega šolstva je dvojezični pouk stekel tudi v četrtem razredu.

Ves pouk ne poteka po predpisih

Pouk v dvojezičnih ljudskih šolah ureja obvezujoča avstrijska šolska zakonodaja. Ta naroča, da se ima v dvojezičnih razredih vršiti ves pouk v enaki meri v obeh jezikih, slovenskem in nemškem, kar velja za vse predmete. To je zelo jasna zapoved, ki ne dopušča druge interpretacije.

Na Koroškem šolska oblast predpisov šolske zakonodaje vedno ne upošteva. Dvojezični pouk v dvojezičnih razredih v veliki večini dvojezičnih šol ne poteka povsem v skladu z zakoni:

1. Šolski oddelek koroške deželne vlade je v šolskem letu 2001/2002 za dvojezične ljudske šole odredil, da se do sedem ur tedensko združijo paralelni razredi, ki skupno ne presegajo števila 30 otrok. Na prvi pogled pametna in iz več vidikov pozitivna odločitev. Kjer za te ure pouka manjka za pouk slovenskega jezika kvalificiran/a učitelj/ica, in tako je skoraj na vseh šolah, postane pouk enojezičen, nemški, kar je protizakonito.

2. Na šolah z majhnim številom otrok poučuje namesto dvojezičnega razrednega učitelja v dvojezičnih razredih po par ur tedensko vse otroke navadno timski učitelj brez znanja slovenskega jezika. Večinoma gre za predmete telovadba, risanje, ročno delo in angleščina, ponekod celo za glasbeno vzgojo. Tudi to je protizakonito.

Oba primera ne zrcalita le nizko vrednotenje slovenščine

koroške šolske oblasti, pač pa je tudi namerno kršenje šolske zakonodaje. Posebno malovredno se mi zdi dejstvo, da se poskuša odgovornost zvaliti na ravnatelja. Dejansko nosi za tako stanje vso odgovornost deželni glavar in koroški šolski referent Haider. Odredba je bila izvršena tako, da so v šolskem oddelku v Celovcu v od ravnateljev šol šolskemu oddelku v pisni obliki predloženih načrtih za delo v šolskem letu 2001/2002 omenjeno, čeprav vedo, da gre za protizakonitost, udeleženi. Mnogi ravnatelji so se po telefonu pritožili. Nekateri so

Franc Kukovica

nekaj dosegli, drugi ne. Vodja manjšinskega šolskega oddelka za urejanje takšnih zadev nima nobenih kompetenc, na dogajanje lahko le opozori in se čudi, da naši organizaciji molčita. Njega namreč šolski oddelek pri deželni vladi ne posluša, oziroma ga o takih odločitvah niti ne obvesti. Za pedagoške zadeve v ljudskih šolah odgovornega deželnega šolskega inšpektorja Palasserja take stvari očividno ne vznemirjajo, zatisne oči in pokrije ušesa. Politični oblastnik se lahko obnaša po reku: kjer ni tožitelja, ni sodnika. Krši zakono-

ne, dela krivico ter spretno pomencuje. To se dogaja na večini dvojezičnih ljudskih šol. Običajno gre za pet, deset in več tedenskih ur.

Pri ocenjevanju načina postopanja koroške šolske oblasti, ki navaja kot vzrok za tako ravnanje potrebo po varčevalnih ukrepih, je možen le sledeči zaključek: gre za novo, času prilagojeno obliko pomencovanja v šolstvu in nadaljnje razvrednotenje slovenščine na Koroškem po nalogu politike.

In kaj osrednji slovenski organizaciji?

Predsednika slovenskih osrednjih organizacij sta za namen šolske oblasti vedela najpозneje ob pričetku šolskega leta. Takoj po začetku šolskega leta je Strokovno pedagoško združenje javno opozorilo na stanje po šolah. 10. oktobra 2001 nam je deželni glavar preko javnosti zopet enkrat sporočil, da se v tej deželi naredi to, kar predvideva zakon (dobesedno je dejal: Das was Gesetz ist, wird umgesetzt in diesem Land).

Avstrijska rektorska konferenca je svojčas pravilno ugotovila: »Koroška je primer za to, kako nacionalizem zatira jezik manjšine, pa tudi za to, da demokratično urejena država še ni garant za uspešno napredovanje jezikovne manjšine.«

Proti nezakonitemu ravnanju se da postopati. Ukrepanje je v dolžnosti obeh osrednjih organizacij. Tri mesece smo pustili preteči in kakor izgleda jih bo minilo še nekaj. Skleniti, da se povabi na pogovor Schüssla in Gehrerjevo (menda 14. decembra), je dobro, a premalo. Lahko pomeni tudi zavlačevanje in tonitev v pozabo.

Franc Kukovica

Ustavno sodišče je javno razpravljalo o pritožbi mag. Rudija Vouk zaradi protustavnosti krajevnih napisov v Škocjanu.

Jeseni leta 1994 je mag. Vouk v Škocjanu prekoračil hitrostno omejitev in zategadelj bil obsojen na plačilo kazni. Vouk je plačilni nalog odklonil z argumentom, da se zaradi nezakonitosti krajevnega napisa »St. Kanzian« zato ne čuti obvezanega, ker bi ta napis moral po določilih člena 7. Avstrijske državne pogodbe biti dvojezičen. Proti plačilnemu nalogu je Vouk vložil pritožbo, pozneje pa se je obrnil na ustavno sodišče, da razsodi v tem vprašanju. Tako dežela kot tudi pristojne oblasti na Koroškem so namreč argumentirale, da je Vouk obvezan plačati izrečeno kazn.

Pravna izhodišča

Po daljši obrazložitvi, v kateri je ustavno sodišče predstavilo svoje poglede na problematiko ter stališča koroške deželne vlade in urada zveznega kanclerstva, se je začela razprava.

Jedro petkove razprave je vsekakor bila diskusija o pomenu in pravnih posledicah pojma »upravni okraj«, kot ga poznamo iz člena 7 ADP.

Ustavno sodišče izhaja iz stališča, da pojem upravni okraj zaobjema upravne enote kot so to politični okraji in pa občine. Iz tega sledi, da krajevni napisi sodijo pod definicijo dvojezičnih napisov v smislu člena 7. Glede procentnega deleža slo-

(NE)USTAVNOST KRAJEVNIH NAPISOV

Ustavno sodišče je razpravo prekinilo

Miren Rudi Vouk pred obravnavo

venskega prebivalstva, ki določa dvojezičnost neke občine, je ustavno sodišče že v primeru Dobrle vasi dalo jasno smernico. Po njej je 25 odstoten delež vsekakor previsok, ni pa ustavno sodišče povedalo, kje je najnižji prag.

Zastopnik zveznega kanclerstva dr. Okressek je uvodoma izrazil stališče, da je treba upoštevati tudi vidik številčnosti manjšine. Skliceval se je na Angleže, ki so v pogajanjih za državno pogodbo občasno podpirali argument »precejšnjega deleža manjšine«. Pozneje so ga opustili in ga zato tudi ni v dokončnem besedilu državne pogodbe.

Spodbijal je stališče, da je občina lahko upravni okraj.

Zavlačevanje

Zastopnik koroške deželne vlade dr. Glantschnig je uvodoma, očitno v smislu zavlačevanja,

zahteval, da mora ustavno sodišče pred razglasitvijo razsodbe preučiti protokole študijske komisije, ki je v sedemdesetih letih delovala pri uradu zveznega kanclerstva. Zatem je na vprašanje o napisih na prometnih znakih dejal, da je to v soglasju med deželo in okrajem Velikovec urejeno na podlagi odredbe iz leta 1977. Za izvedbo je pristojna cestna uprava. Pri napisih na krajevnih tablah deželna vlada ima stališče, da so dvojezični napisi možni in vsekakor tudi mednarodno običajni, da pa so boljši močni simboli. Dvojezične naj bi bile le dodatne table.

Upravne enote

Pri upravnih okrajih je koroška deželna vlada mnenja, da mora pojem »upravni okraj« veljati tudi za posamezne vasi, češ da so tudi vasi lahko administra-

tivne enote. Mag. Vouk je, sklicujoč se na razsodbo v zadevi Dobrila vas dejal, da mora tudi za občino Škocjan veljati 10 % delež slovenskega prebivalstva kot mera za dvojezičnost občine. Če je potemtakem občina uradno dvojezična, morajo logično tudi napisi biti dvojezični.

Ker ne igrajo nobene administrativne vloge, je Vouk zavrnil zahtevo dežele, da morajo tudi vasi veljati kot upravne enote. Sploh pa je treba pri razsodbi izhajati iz občinske ureditve, kot je veljala v trenutku podpisa državne pogodbe maja 1955.

Svoje stališče je Vouk podprl s šolsko odredbo deželne vlade in z odredbo o uradnih jezikih. Obe se opirata na občine kot upravne enote.

Vouk je svaril pred posegom na vasi, ker bi tako vnesli nemir med vaščane.

V zvezi s procentnim deležem manjšine je dejal, da je pri tem pomemben čas, ki ga vzamemo za merilo. V zadnjih petdesetih letih so bili Slovenci podvrženi hudi asimilaciji in se je etnična podoba ozemlja spremenila v škodo manjšine. Treba se bo dogovoriti za neko veljavno časovno črto, kajti pravice manjšine ne morejo biti odvisne od nenehnih ljudskih štetij. Zato je prav, če ustavno sodišče govori o pomembni odločitvi.

Vouk je opozoril tudi na ustavno določilo, ki ga je sprejel

avstrijski parlament in ki izključuje poslabšanja položaja manjšin.

Pod ključem

Pri zavračanju deželne zahteve, da morajo tudi vasi biti upravne enote, je Vouk postregel z doživetjem, ki je značilno za to deželo. Vedeti je namreč treba, da se je zastopnik deželne vlade v svoji argumentaciji skliceval na podatke ljudskega štetja iz leta 1991 za posamezne vasi občine Škocjan.

Te podatke je hotel imeti tudi mag. Vouk. Obrnil se je na deželni statistični urad, kjer pa so mu povedali, da so ti podatki »Verschlussache«, torej pod ključem. In kar je pod ključem, je mogoče videti le z dovoljenjem deželnega glavarja. Ta procedere mu je potrdil tudi namestnik vodje deželne direktije ddr. Karl Anderwald.

Na poseg ustavnega sodnika dr. Holzingerja, da določila ureditve cestnega prometa očitno niso relevantna za dvojezično območje, je dr. Glantschnig razgrnil argumentacijsko filozofijo dežele, ki je doslej v zvezi z nepostavitvijo dvojezičnih krajevnih napisov še nismo poznali. Dejaj, da v bistvu že samo zaporedje jezikov na tablah pomeni diskriminacijo tega ali onega jezika. Zato je očitno bolje, da ni nobenih napisov, dokler tudi to vprašanje ne bo urejeno (»Regelungsbedarf«).

Ustavno sodišče v petek ni izreklo nobene razsodbe. Pač pa je razpravo prekinilo in preložilo na četrtek, 13. decembra 2001 ob 15.30 uri.

Franc Wakounig

CELOVEC-DEŽELNO ZBOROVANJE ZELENIH

Friedrich Zirgoi je novi govorec Zelenih

Preteklo soboto so koroški Zeleni imeli v celovškem Napoleonstadlu deželno zborovanje z visokokaratno udeležbo. Zborovanja se je udeležil zvezni govorec in državni poslanec Alexander Van der Bellen in državna poslanka Eva Glawischnig. Na zborovanju pa je bil soglasno za novega govornika za eno leto izvoljen 45 letni zemljemer (geodet) in občinski odbornik v Velikovecu Friedrich Zirgoi.

Dosedanji vodja Zelenih Michael Johann pa je oddal funkcijo zaradi osebnih razlogov, ker se hoče v prihodnosti v večji meri posvetiti gozdarstvu, kmetiji in družini. Obljubil pa je, da bo tudi še naprej sodeloval v gibanju Zelenih.

Eva Glawischnig, po rodu Korošica, se je v referatu odločno izrekla proti vetu svobodnjaške stranke v zadevi JE Temelin. Menila je, da je »politika FP metoda izsiljevanja, hujskanja ter navsezadnje silno kontraproduktivna«. Prodaja delnic

Novo izvoljeni govorec Zelenih F. Zirgoi (spredaj) si je že navihal rokave, ker ga čaka veliko dela. Vso podporo pa sta mu obljubila Eva Glawischnig in Alexander Van der Bellen

Foto: Štukelj

koroške KELAG nemškemu energetskega koncernu RWE je označila kot grešno dejanje. Zeleni sicer niso povsem zadovoljni z varnostnimi ukrepi JE Temelin, navsezadnje pa Avstrija obratovanje JE tudi ne more preprečiti. Zavzela se je za pristop Češke republike k evropski uniji.

Zvezni govorec Van der Bellen je z zadovoljstvom opozoril na uspehe zelenega gibanja v Avstriji pri volitvah in menil, da so tudi pripravljeni za vstop v vlado v primeru, da se spremeni politični zemljevid v Avstriji. Obsodil je 10 odstotni volilni prag za vstop v koroški parlament in opogumil koroške Zelene za nastope pri občinskih volitvah leta 2003.

Michael Johann je v govoru zahteval nove pristope v politiki Zelenih, znižanje volilnega praga ter demokratično kontrolo v deželnem zboru zastopanih strank, ki so si pravzaprav zelo podobni. Zeleni bodo tudi še naprej opozarjali na ekološka vprašanja in v tej zvezi predlagal ustanovitev odvetniške pisarne za okolje (resolucija je bila soglasno sprejeta).

Novi govorec Friedrich Zirgoi je dejal, da bo nadaljeval pot, ki jo je že načrtal njegov predhodnik. Prioritete ima vsekakor nastop in priprava volilne kampanje pri občinskih volitvah 2003, ekološka vprašanja v zvezi s sežigalnico v Podkloštru, arena, ki je načrtovana pri Beljaku in znižanje volilne-

OSEBNI PRAZNIK

Dr. Anton Jelen 85-letnik

Na Dunaju, kjer živi in deluje že ves čas po vojni, je te dni praznoval dr. Anton Jelen svojo 85. letnico. Čil in živahen ter z določeno mero ponosa in zadovoljstva se je udeležil predstavitve obeh slovenskih knjigarn, Drave in Mohorjeve, ki je bila minulo nedeljo na knjižnem sejmu v dunajskem rotovžu. Beseda je seveda takoj stekla o rodni Koroški, ki jo nosi v srcu. Korotan je in bo ostal njegova velika ljubezen in tudi bol.

Zibel je dr. Jelenu tekla v Libučah. Na lastni koži je doživel grozote nacističnega nasilja, saj je kot politično os-

veščen in narodno zaveden slovenski študent sedel v gestapovskih zaporih. Za svoj doprinos k osvoboditvi Avstrije je prejel državno odličje.

Po vojni se je vključil v slovensko narodnopolitično delo na Koroškem. Med drugim je vodil upravo Slovenskega vestnika, ko je izhajal na Dunaju. Ob delu je končal študij prava ter se odločil za odvetniški poklic, s katerim si je služil kruh. Slavljencev je vse do danes najtesneje povezan s slovensko srenjo na Dunaju, rodovom koroških slovenskih študentov in študentov je pomagal, kjer je mogel in bil mnogim mentor na njihovi poklicni poti.

Dr. Antonu Jelenu za visoki življenjski jubilej iskreno čestitamo in da bi se pogostejše videvali na Koroškem. Ad multos annos!

Dr. Anton Jelen

ga praga. V zvezi z možnim skupnim nastopom slovenskih političnih struktur pri volitvah pa bo treba premisliti o novem modelu. Zavzel se bo tudi za boljše sodelovanje na zvezni ravni.

M. Š.

Berggasthof Alpenblick hat noch Ferienwohnungen zu vermieten: Gerlitze - Traumlage (direkt neben der Schipiste auf 1720 m Seehöhe)
Tel. 0664 / 32 63 661

VELIKOVEC

Adventno srečanje z gosti iz Slovenije

Med stalnice kulturnega dela Prosvetnega društva »Lipa« v Velikovcu spada vsakoletni adventni koncert, ki so ga preteklo nedeljo oblikovali MePZ »Romar« (Albinca Rebolj) iz Ljubljane, otroška skupina »Lipov cvet« (Mili Kunčič) in »Vokalna skupina« (Sonja Kuchling).

V polni dvorani šentrupeške šole je predsednica društva Zalka Kuchling prisrčno pozdravila nastopajoče, še prav posebej pa goste iz Slovenije, ki so imeli prvi povezovalni nastop v Velikovcu. Stike z MePZ »Romar« je posredoval predsednik društva Slovensko-avstrijskega prijateljstva Jože Jeraj, ki je bil na nedeljskem koncertu med številnimi častnimi gosti.

Otroška skupina pri igranju z orff glasbili

Foto: Štukelj

Z veseljem je predsednica informirala občinstvo o prenovi stare Posojilnice, kjer bo društvo našlo nov dom. Nato so osvojili oder najmlajši, ki so publiko navdušili s petjem, igranjem na orff glasbila in deklamacijami. Oba mešana pevska zbora sta letnemu času primerno ubrano zapela domače in mednarodne adventne in božične pesmi. Spored sta mojstrsko povezovala Magda Karner in Martin Kuchling s pesmimi o najtišjem času

v letu. Izkupiček božičnega bazarja pa je bil namenjen prenovi stare Posojilnice. Po koncertu je sledilo družabno srečanje ob domačem pecivu in kuhanem vinu. Obisk bodo domači prosvetaši vrnil gostom iz Slovenije 16. decembra.

Prireditve se je udeležil tudi avstrijski veleposlanik v Ljubljani Ferdinand Mayrhofer-Grünbühel, predsednik KKZ Janko Zerzer in drugi.

M. Š.

DUNAJ

Oktet SUHA na festivalu

Agentura Voice Mania prireja že več let »a capella festivale« na Dunaju in to z velikim uspehom. Letos festival poteka od 8. novembra do 13. decembra. Povabili so zборе iz Belgije, Švice, Nizozemske, Anglije, Nemčije, Madagarja, Zimbabveja, Finske, Kube, Dan-

ske, Združenih držav Amerike in Avstrije. Tokrat je sodeloval tudi oktet Suha iz Koroške. Nastopal je preteklo soboto zvečer v luteranski cerkvi v prvem dunajskem okraju skupno z zborom Gospel meets Vienna in George Nussbaumerjem z Dunaja. Pevci iz Suhe so se na Dunaju osredotočili predvsem na koroško slovensko narodno in umetno pesem. V povezovalnih besedah je Jokej Logar občinstvo seznanil ne le z vsebino pesmi temveč tudi z narodno-

stno problematiko na Koroškem. Nad 200 večinoma mladih poslušalcev so koroške viže tako navdušile, da je moral oktet dodati še dve pesmi.

Le malo na Dunaju živečih Slovencev je našlo pot na ta koncert, »zato« so jih šli pevci v nedeljo iskat v slovenski pastoralni center, kjer so olupšali s svojim petjem mašo s starimi lepimi adventnimi pesmimi. Še posebno pri srcu pa jim je bilo, da so nato lahko počastili še svojega rojaka Podjunčana dr. Toneta Jelena ob njegovi 85-letnici s svojim petjem. Čestitkam se je pridružil tudi tamburaški ansambel FERMATA in še tako zahvalil svojemu rednemu podporniku. Proslavo je šaljivo povezoval Rožan mag. Aleš Schuster, ki se je za ta namen posebej naučil Podjunščine. Ob prigrizkih, ki sta jih pripravila pastoralni center in FERMATA, se je izteklo slavlje v prijetni družabnosti.

FERMATA/Dunaj

CELOVEC-RAZSTAVI DEL KARLA VOUKA

Sferične ploskve in vzhodnjaška filozofija

Slikar in arhitekt Karl Vouk razstavlja svoja najnovejša dela kar na dveh lokacijah, v podjetju Graf Licht, na Velikovski cesti in v poslovnih prostorih Zveze-Bank.

Pri oblikovanju umetnik uporablja svetle, tudi močnejše barve, v slikah pa so vidni tudi vtisi s potovanj po azijskem kontinentu. Sploh se umetnik zgleduje po tradicijah budizma in zanj tipičnega sferičnega oblikovanja

površine oziroma ploskve. V njegovih delih se izključno ukvarja s strukturami in simboli, ki so povezani s sledovi človeškega bivanja, tradicije, filozofije, znanja... Vouk slika v serijah na eno temo kot naprimer »Orbit«, »Znaki« itd. Nebo, zemlja, vesolje Vouk uporablja kot projekcijske ploskve za nastanek reduciranih motivov. Razni znaki (simbole) izstopajo od barvnega ozadja in so osnova za prikaz nastanka, razvoja družbe in človeštva. Njegov način slikanja daje podobam univerzalen pomen in smisel.

Razstava v podjetju Graf Licht je na ogled do 15.2.2002, med odpiralnim časom, v Zvezi-Bank pa do 4.1. 2002, prav tako med poslovnim časom.

Umetnik Karl Vouk z Gertrude Kraxner od Zveze-Bank

Foto: Štukelj

GALERIJA ŠIKORONJA ROŽEK

Vrhunska razstava A. Frohnerja

Galeristki Mariji Šikoronja je uspelo ponovno pridobiti za razstavo v njeni galeriji znamenitega dunajskega slikarja Adolfa Frohnerja. Tu je prvič razstavljal že pred nekaj leti. Na slovesnosti ob odprtju razstave se je zbralo precej poznavalcev likovne umetnosti in tudi nekaj častnih gostov. Na njej je o svojem prijatelju Frohnerju in njunem skupnem prijatelju Thomasu Pluchu spregovoril znani kabaretist in igralec Werner Schneyder. Ob tem se je treba spomniti, da je Thomas Pluch nekaj kadrov svojega znamenitega filma Das Dorf an der Grenze / Vas ob meji predavnimi leti snemal prav v stavbi sedanje galerije.

Adolf Frohner je slikarski avtodidakt, s svojo močno življenjsko voljo in umetniško močjo je dosegel mesto profesorja na dunajski likovni akademiji. V mlajših letih je bil

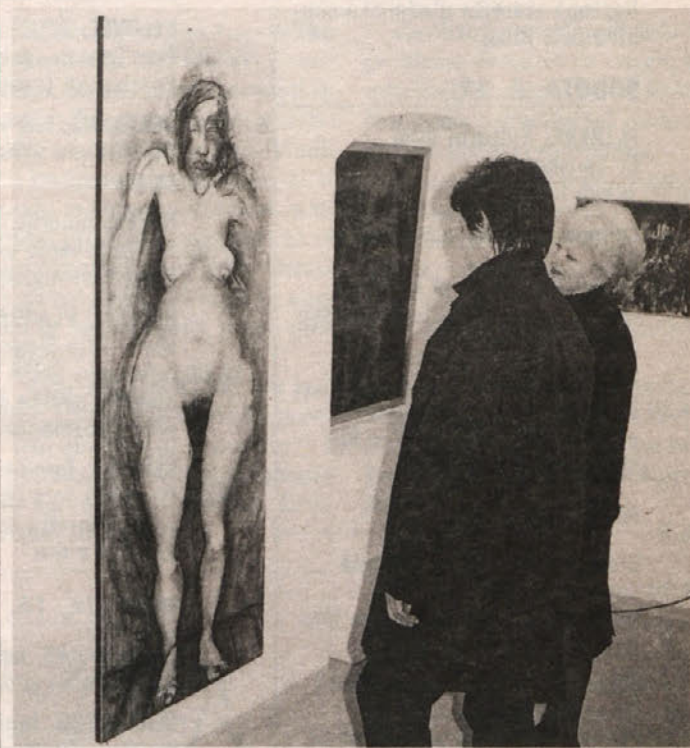
sodobnik Otta Mühla in Hermann Nitscha, deloval je v krogu t. im. akcionašev, potem pa je ubral samostojno pedagoško pot. Po svetovno-nazorskem prepričanju je vnet demokrat, prijatelj koroških Slovencev in dvojezičnosti.

Frohnerjeva razstava v galeriji Šikoronja je pregledna tako po tehniki – grafika, risba, gvaš, olje – kot po času, saj razstavljene stvaritve segajo celo v leto 1957. Barve predvsem zadnjih let so vpijajoče rdeče, celo grozljivo krvavordeče, od tod tudi naslov razstave: Rot ist schön – schön ist rot / Rdeče je lepo – lepo je rdeče. Z motiviko posega v absurde družbenega dogajanja in ga s svojim likovnim izrazom tudi odklanja.

Razstava je seveda tudi prodajna. Platna so sicer samo za zelo globoke žepe, kako grafiko bi si pa lahko privoščili tudi običajni ljubitelji likovne umetnosti.

Razstavo si lahko ogledate do 22. decembra, od četrtega do nedelje med 15. in 18. uro, po telefonskem dogovoru pa vse do konca januarja prihodnjega leta.

J. R.

Z odprtja razstave

LJUBLJANA – KNJIŽNI SEJEM

Schwenterjeva nagrada Francu Kattnigu

V nedeljo zvečer so v Cankarjevem domu v Ljubljani zaprli 17. knjižni sejem, na katerem je svoje programe predstavilo 70 založb, obogaten pa je bil tudi s številnimi spremljevalnimi prireditvami. Na sejemskem prostoru so obiskovalci lahko prisluhnili predstavam založb, pogovorom v debatni knjigarni in različnim predavanjem, ki jih je pripravila Založniška akademija.

Založniška akademija, ki so jo ustanovili po zgledu tujih knjižnih sejmov, naj bi nadomestila manjko na področju izo-

braževanja ljudi, ki delajo na tem področju. Prvo predavanje z naslovom »Mala založništva v procesu globalizacije« je imel vodja frankfurtskega knjižnega sejma Peter Weidhaas, ki je poudaril, da imajo v procesu globalizacije največ možnosti za uspeh prav male založbe z nekaj zaposlenimi in letno produkcijo do trideset knjig. Med tujimi gosti sejma je bil tudi »oče« čarovnice Lili, nemški pisatelj Knister.

Že prvi dan sejma so podelili Schwenterjevo nagrado, ki jo vsako leto podelijo za življenjsko delo v založništvu in knjigotrstvu. Letošnji dobitnik nagrade je Franc Kattinig, odgovorni urednik založniškega programa Mohorjeve založbe iz Celovca, in sicer za dvajsetletno uspešno delo na tem področju. Nagradi za najboljši lepo-

slovni prvenec sta dobila pesnica Lucija Stupica za zbirko »Čelo na soncu« in pesnik Peter Svetina za zbirko »Kavarna v prvem nadstropju«.

Za odgovor na vprašanje, kakšni bralci smo Slovenci in kakšna je naša bralna kultura, imamo na voljo različne medseboj izključujoče se podatke. Razveseljivo je, da si v knjižnicah vsako leto sposodimo kar 17 milijonov knjig, jih pa zelo malo kupimo. Raziskava je tudi pokazala, da nas kar polovica nič ne bere, prav tako nizka pa je naša funkcionalna pismenost. Pa tudi podatek o znižanih nakladah in povečanih naslovih vzbuja zelo različne komentarje. Gre pri tem za pluralnost, ki jo zagovarjajo nekateri založniki ali le za upoštevanje potreb trga, kot jim odgovarjajo njihovi kritiki?

Irena Destovnik

PRIREDITVE

ČETRTEK, 6. 12.

18.00 MARIBOR, dvorana Rotovž
Literarni večer s predstavitevijo
knjige Martine Berchtold »Drava
je svoja frava«

19.00 BILČOVŠ, pri Miklavžu
Razstava del Ivana Klariča

PETEK, 7. 12.

8.30 ŠENTPETER, v Višji šoli
Dan odprtih vrat

ŽVABEK, farna cerkev – KPD
Drava

18.00 Koncert adventnih pesmi.
Sodelujejo: cerkveni zbor
Žvabek, Pevsko instrumentalna
skupina KPD Drava, družina
Kontschitsch iz Vogrč

CELOVEC, Musilova hiša –
DSPPA, Robert-Musil-Institut,
Kärntner Landesarchiv

18.00 Janko Messner bo 80 – branje

CELOVEC, Mohorjeva knjigarna
19.00 Odprtje razstave del v tehniki
tiffany Martine Traunik

ŠENTJANŽ, k & k
20.00 Vernisaža. Predstavitev slikar-
skega dela znanega arhitekta
Janeza Oswalda.

BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD
Bilka
20.30 Premiera »Vaje v slogu«.
Nastopa starejša gledališka sku-
pina SPD Bilka.

SOBOTA, 8. 12.

8.00 PLIBERK, kulturni dom –
EL-ženske
Sejem igrač

Celovec, mestno gledališče –
KKZ
19.30 Gledališka prdstava »Tistega
lepega dne«. Gostuje Primorsko
dramsko gledališče

CELOVEC, IKUC
19.30 Premiera dveh videofilmov
»Lahko noč & Artikel 7 – Ein
modernes Märchen«.

NEDELJA, 9. 12.

9.30 GLOBASNICA, farna dvorana
Zgodba iz nekdanih dni.
Nastopa otroška gledališka sku-
pina iz Šmihela

ŽELEZNA KAPLA, v telovadnici
GŠ – SPD Zarja

14.00 Plesni tečaj za mladince od 14.
do 19. leta. Traja do 15.30.

15.40 Plesni tečaj za odrasle. Traja do
17. ure. Prispevek: ATS 800,-
(za člane SPD Zarja ATS 400,-

SELE, farni dom – KPD Planina
14.30 Miklavževanje

GLOBASNICA, farna cerkev
18.00 Adventno petje. Nastopajo:
cerkveni zbor Globasnica, MePZ
Peca, Gem. Chor Globasnitz,
Kvintet iz Podjune.

PLIBERK, farna cerkev – MePZ
Podjuna

19.00 Adventno petje. Sodelujejo:
Mlada Podjuna, šolski zbor LŠ
Božji grob, šolski zbor GŠ
Pliberk, družina Kontschitsch

BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD
Bilka

19.30 Ponovitev »Vaje v slogu«.
Nastopa starejša gledališka sku-
pina SPD Bilka.

DOBRLA VAS, kulturni dom –
SPD Srce, KKZ

19.30 Zaključni koncert glasbene
delavnice 2001. Mladi improvi-
zirajo z glasbo in besedo.
Pripravil: Lado Jakša

PONEDELJEK, 10. 12.

GRADEC, v klubu KSŠŠ,
Mondscheingasse 9
20.00 Občni zbor Kluba slov. študentk
in študentov

CELOVEC, Tischlerjeva dvorana –
Mohorjeva založba

19.00 Literarno-glasbeni večer ob
izidu pesniške zbirke Andreja
Kokota »Koroški rožni venec«.
Sodelujejo: urednik Matjaž
Kmecl, Nina Popotnik (violina)
in avtor Andrej Kokot

ČETRTEK, 13. 12.

PLIBERK, kulturni dom –
Mohorjeva založba

20.00 Predstavitev knjige Kiki Kogelnik
»Das malerische und plastische Werk«

PETEK, 14. 12.

CELOVEC, IKUC

15.00 Ivan Cankar – delavnica z Erwinom
Köstlerjem (samo s prijavnico)

ŠENTILJ, farna cerkev – KKZ
19.00 Pastirska igra. Nastopajo
igralci/igralke in pevke/pevci iz
Roža in z Gur

PLIBERK, kulturni dom
20.00 Koncert za akcijo »Luč v temi«

SOBOTA, 15. 12.

CELOVEC, IKUC

10.00 Ivan Cankar – delavnica z Erwinom
Köstlerjem (samo s prijavnico)

ŠENTJANŽ, k & k
17.00 Otroške ure »Filmi, branja in
pripovedi«

ROŽEK, galerija Šikoronja
17.00 »Približevanje umetnosti«
k razstavi Adolfa Frohnerja

SLOVENJ PLAJBERK, farna cer-
kev – Fara Slovenj Plajberk

18.00 Adventno petje. Sodelujejo:
domače pevske skupine in sku-
pina »Rožmarin« iz Kotmare vasi

ŠENTILJ, farna cerkev – KKZ

19.00 Pastirska igra. Nastopajo
igralci/igralke in pevke/pevci iz
Roža in z Gur

NEDELJA, 16. 12.

DOBRLA VAS, kulturni dom

9.00 Redni občni zbor SPD Srce

ŠENTJAKOB, regionalni center –
Društvo upokojencev Šentjakob

14.00 Božičnica

ŠMIHEL, farna cerkev – KPD
Šmihel

14.30 Adventno petje

ŠENTILJ, farna cerkev – KKZ

19.00 Pastirska igra. Nastopajo
igralci/igralke in pevke/pevci iz
Roža in z Gur

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
CELOVEC

razpisuje

fotografski natečaj

za najboljše slike
s planinskimi motivi.

Fotografije naj imajo velikost 30 x
40 cm, vsak udeleženec pa lahko odda
največ tri slike. Vsaki sliki je treba
dati geslo, poslati pa jih je treba do
31. decembra 2001 na naslov: Slo-
vensko planinsko društvo, 9020 Ce-
lovec / Klagenfurt, Tarviser Str. 16.

Pripravil: Lado Jakša

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 07.12. ■ 18.00 Zrcalo kulture: Kärnten
Down Under 18.45 Poročila 19.00 Proud to
be loud 20.00 BBC News 20.06 Global
Loops 22.00 Rdeči Boogie / glasbeni ma-
gazin 23.00 Sto decibelov 24.00 Sound-
track tedna: Pakt der Wölfe 01.00 Zrcalo
kulture (pon.) 02.00 Glasba – jazz/world
05.45 Na današnji dan

SO 08.12. ■ 18.00 Svet je vas 18.45
Poročila 19.00 Special: AIDS 20.00 BBC
News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Glasba –
jazz/world 05.45 Na današnji dan

NE 09.12. ■ 18.00 Nedelja drugače 18.45
Poročila 19.00 Music for the Masses / glas-
beni magazin 21.00 Leiest Du? Rühl hört zu
/ talk radio: Thema: Kulturpolitik in Kärnten
22.00 For Those About to Rock 24.00 Sto de-
cibelov (pon.) 01.00 Nedelja drugače 02.00
Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

PO 10.12. ■ 18.00 Zdrava ura: Dr. Wutti
18.45 Poročila 19.00 Ta mera / ženski ma-
gazin 20.00 BBC News 20.06 »Radio Kurz-
schluss« poklicna šola Kelag 21.07 Take the
Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum:
Opfer der NS Militärgerichtsbarkeit 01.30
Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

TO 11.12. ■ 18.00 V pogovoru: DI Wilhelm
Schrenk o regionalnem razvoju 18.45
Poročila 19.00 Kakkoi 20.00 BBC News
20.06 Noche Latina 21.00 Svet je vas
(pon.) 22.00 Glasba 23.00 Vešča 0.30
Glasba 01.00 V pogovoru (pon.) 01.45
Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

SR 12.12. ■ 18.00 Literarna kavarna: And-
rej Kokot 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina
20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio / Hip
Hop 22.00 Mad Force / Hip Hop 24.00 Zaj-
trk s profilom (pon.) 1.30 Glasba –
jazz/world 05.45 Na današnji dan

ČE 3.12. ■ 18.00 Po Koroškem: Mandatats-
hürde 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & To-
day 20.00 BBC News 20.06 Freak Show
21.00 Izven zakona: Moč pesmi – Tim Buck-
ley 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna ka-
varna (pon.): Andrej Kokot 24.00 Glasba –
jazz/world 01.00 Po Koroškem (pon.) 01.45
Glasba – jazz/world 05.45 Na današnji dan

PRAZNUJEJO! Terezija Pesjak iz
Malčap – 70. rojstni dan; Rupi Gasser iz
Bilčovsa – 70. rojstni dan; Marija Blažej
v Podlubičah – 25. rojstni dan; Egon Us-
sar z Bele pri Galiciji – rojstni dan; Kata-
rina Apovnik iz Šmarkeža – rojstni dan;
Beti Habernik iz Gorič – rojstni dan;
Marija Jernej s Sela pri Škocijanu;
Francka Podržaj iz Špitala ob Dravi –
80. rojstni dan; Ana Krušic iz Velinje
vasi – 70. rojstni dan; Pavla Kulterer iz
Rakol pri Tinjah – rojstni dan; Franci Ko-
ren iz Šentjakoba – rojstni dan; Franci
Gabriel iz Leš – rojstni dan; Frida Hudl
iz Globasnice – rojstni dan; Pepi Urch iz
Mlinč – okrogli rojstni dan; Barbara
Pahtev iz Celovca – rojstni dan in god;
Kati Roblek z Zgornjega Kota v Selah –
82. rojstni dan; Tomi Roblek z Zgornjega
Kota v Selah – 55. rojstni dan; Marija
Piroutz iz Jeriš – rojstni dan; Mihi Am-
ruš iz Šentjakoba – rojstni dan; Peručev
Johi iz Lobnika – 60. rojstni dan; Lizi
Piskernik iz Sel – rojstni dan; Franc Haf-
ner iz Večne vasi – rojstni dan; Fridi
Hudl iz Globasnice – rojstni dan; Štefka
Kert z Letine – rojstni dan; Štefka Vizoč-
nik iz Nonče vasi – rojstni dan; Marija
Kuhar in Fridi Flödl iz Črgovič – rojstni
dan; Marija Domej iz Konovec – rojstni
dan; mag. Roman Verdel iz Borovelj –
rojstni dan; Mira Oraže iz Sel – rojstni
dan; Veronika Kušej iz Šmihela – rojstni
dan; Majki Šikoronja iz Rožeka – rojstni

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKO ODDAJE – teletekst 299

ČE 6. 12. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 7. 12. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 8. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! 18.10 Od pesmi
do pesmi, od srca do srca

NE 9. 12. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel
18.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca

PO 10. 12. ■ 18.10 Kratki stik

TO 11. 12. ■ 18.00 Otroški spored

SR 12. 12. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper
12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3
13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura
17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nem-
škem jeziku, ob vsakih pol ure –
poročila Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30
Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne
12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v
enem tednu 13.23 glasba 14.00
Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnoza-
bavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s
profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30
Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate
dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00
Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna
in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 9. 12. ■ 13.55 ORF 2 • Pisatelj,
publicist in prevajalec Janko Messner je
razpoznaven po svoji angažirani literarni
aktivnosti, ostrih puščicah in tankočutnih
pesmih • »Koroški rožni venec«: Nova
pesniška zbirka Andreja Kokota • Kompo-
zicije arhitektonskih oblik, linij in barv:
Arhitekt in likovni pedagog prof. Janez
Oswald razstavlja v k & k centru • »Je
angel Gospodov ...« – Ob prazniku Mariji-
nega spočetja bo zapel dekliški tercet
»Lindner Dreigesang« iz Lipe nad Vrbo.

PO 10. 12. ■ 3.15 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

Vsebinsko slovenskega televizijskega sporeda la-
hko preberete tudi na ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at

Tajništvo Urška Brumnik (-14)

Naročniška služba Milka Kokot (-40)

Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

dan; Franci Smrtnik iz Kort – rojstni
dan; Danilo Prušnik iz Tretram – rojstni
dan; Hanzi Kežar ml. – rojstni dan; mag.
Peter Waldhauser iz Podgore – rojstni
dan; Berti Kaiser z Žoprač – rojstni dan;
dr. Ivan Ramšak iz Sel pri Miklavčevem
– rojstni dan; mag. Rupert Gasser iz Po-
toka pri Bilčovsu – rojstni dan.
Za posredovanje imen slavljenk in slav-
ljencev se zahvaljujemo predvsem slo-
venskemu oddelku ORF v Celovcu!

Od 27. novembra pa do nedelje, 2. decembra 2001 je v dunajskem rotovžu potekal največji knjižni sejem v Avstriji. Tega pomembnega in reprezentativnega knjižnega dogodka sta se letos ponovno udeležili koroški slovenski založbi Drava in Mohorjeva. Obe sta pripravili tudi javni predstavitvi svojih izbranih knjižnih produktov. Predstavitvi v nedeljo, 2. decembra sta bili zelo odmevni.

Založba DRAVA je predstavila svojih knjig postavila pod programatično geslo »Wind aus dem Südost / Jugovzhodni veter«.

Občinstvu v neogotski slavnostni dvorani dunajskega rotovža je uvodoma Helga Mračnikar, vodja založbe DRAVA, ta popoldan približala dve najnovejši knjižni izdaji v nemškem prevodu, in sicer zbirko sodobne makedonske pripovedne lirike »Das Haus am Ende des Dorfes«, ter zbirko sodobne slovenske pripovedne lirike »Die Zeit der kurzen Geschichte«.

Zbirka makedonske lirike je odsev večnacionalne makedonske družbene ter jezikovne stvarnosti. V knjigi so spisi štiri-

KNJIŽNI SEJEM NA DUNAJU

V rotovžu odmevna predstavitev slovenskih založb

Z leve: Kim Mehmeti, Helga Mračnikar in Clarissa Stadler

rih makedonsko in albansko pisateljev. Prispevke sta v nemščino prevedla Roberto Mantovani in Joachim Röhm.

Zbirko slovenske lirike je v nemščino prevedel Erwin Köstler, ki je za svoje mojstrske prevode Ivana Cankarja že prejel državno nagrado. Köstler je iz niza 25 avtoric in avtorjev, zbranih v pričujoči zbirki, prebral odlomka »Cafe do Brasil«

Igorja Bratuža in »Himmelfahrt« Lidije Gačnik-Gombač.

Makedonski zbirki »Das Haus am Ende des Weges« je dala naslov prav pripoved albanskega pisatelja Kima Mehmetija, ki piše v obeh jezikih. Mehmeti je po poklicu novinar, svoj kruh pa si služi predvsem kot vodja medkulturnega centra v Skopju, ki se zavzema za krepitev civiliziranih in razčišče-

nih odnosov med narodi in narodnostmi v Makedoniji. Navzlic minulim dogodkom zelo mukotrpna in težka naloga.

Na Dunaju je Mehmetija predstavil sodelavec založbe Drava Thomas Busch, Clarissa Stadler, urednica kulturnega oddelka na avstrijski televiziji, pa se je z njim pogovarjala o aktualnih, tudi literarnih vprašanjih Makedonije in o sožitju narodov v tej državi. Mehmeti je dejal, da se makedonski politiki, ne glede na njihovo nacionalno pripadnost, niso ničesar naučili iz zgodovine. Kajti sicer ne bi prišlo do oboroženega spopada med makedonsko in albansko govorečim prebivalstvom. Ne gre namreč, da bi v multietični državi uresničevali načrt monetične, enonacionalne družbe. Pisatelj je dejal, da enakovredno in z enakim angažmajem piše v obeh jezikih, pri čemer ne spreminja svoje identitete, kot bi morda marsikdo mislil.

Mehmeti se je posebej razveselil obiska makedonskega veleposlanika na Dunaju, kar

da je dokaz njegovega zares državnega odnosa pri zastopanju mlade države.

Predstavitev Mohorjeve

Dobro poldrugo uro pred DRAVO se je na dunajskem knjižnem sejmu predstavila tudi Mohorjeva založba. V pogovoru z urednico Clarisso Stadler je univerzitetna profesorica Katja Sturm-Schnabl ob knjigi »Geschichte der slowenischen Literatur«, delo beogradske slovenistke Marije Mitrović, številnemu občinstvu širše predstavila slovensko književnost ter boj Slovencev za ohranitev in razvoj njihovega jezika. Kot vsi majhni narodi so tudi Slovenci sol evropske kulture, je dejala Sturm-Schnabl.

Mitrović je antologijo »Geschichte der slowenischen Literatur« prevedla, uredila in dopolnila. Posthumno je bila predstavljena knjiga »Alpen-Adria«, ki jo je zasnoval in uredil še dr. Andrej Moritsch. Zanimanje sta izvali knjigi o opusu Kiki Kogelnik ter avtorice Heidelinde Pruger »Zigeiner sein«.

Predstavitev je oplešal dunajski tamburaški ansambel »Fermata«.

Franc Wakounig

Bolje rečeno – v sklopu niza Etnoloških delavnic so mladinci s Koroške letos raziskovali skupaj s svojimi vrstniki iz Slovenije politične, kulturne in vzgojne institucije Slovencev v Celovcu. Svoje izsledke so pred nedavnim predstavili v Mladinskem domu.

Prisrčen uvod v predstavitev je opravila Irena Destovnik, saj ni pozabila na nikogar, ki je pomagal mladim pri njihovem delu, in se jim zahvalila z ličnimi šopki rož v imenu Mestne zveze prijateljev mladine v Ljubljani. Občinstvo je pozdravil tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle, saj delujejo te delavnice pod njenim okriljem. Dr. Malle je zagotovil, da se bo raziskovalno delo nadaljevalo, saj se mladina s te in onstran meje tako najbolje spoznava med seboj. Uspeha pa je bil vesel tudi ravnatelj Mladinskega doma mag. Jože Blajs, ki je »bedel« nad mladimi, ki so poleti stanovali v domu. Veliko delo pa je opravil še z izredno lepo in bogato opremljeno brošuro, ki je izšla ob tej priložnosti. Blajs je poudaril dragocen učinek raziskovanja, ki

9. ETNOLOŠKA DELAVNICA

Mladi so tokrat raziskali Celovec

Mladi raziskovalci ob zaključku predstavitve

odkriva neslutene potenciale med mladino.

Pustimo podrobno opisovanje pomena teh etnoloških delavnic, ki že nekaj let potekajo po vsej Koroški: v božični številki Slovenskega vestnika se nameravamo tej temi posvetiti z retrospektivo nekoliko obširneje.

Mladina se je razdelila v pet skupin, vsaka od njih se je posvetila svoji posebni nalogi.

Naslovi raziskanih tem so bili: Mladi in kultura, Slovenski mediji na avstrijskem Koroškem, Dvojezični vrtci, Vrednote mladih ter Vsakdanji način življenja v Mladinskem domu SSD v Celovcu.

Kaj pa so ugotovili mladi? Na temo Vrednote mladih so povedali, da jih politika ne zanima kaj preveč, da so jim zelo pomembni prijatelji, zabava in

šola. Seveda pa jim zelo veliko pomeni tudi družina. »Pričakujemo, da nas bodo razumeli in podpirali, pa tudi meje je treba znati postaviti,« so rekli. V šoli pa imajo radi profesorje, ki si znajo pridobiti avtoriteto in ki znajo predavati, taki pač, ki se spoznajo tudi na vzgojo. Odrasle so potolažili: »Vrednote mladih se spreminjajo, ne pa propadajo.«

Tisti, ki so se ukvarjali s kulturo, so pobliže spoznali predvsem obe strešni organizaciji v Celovcu, SPZ in KKZ, omenili pa so tudi gimnazijsko Kontaktno lečo.

Zavzeto so orisali tudi delo in probleme dvojezičnih vrtcev, in mladinci so mnenja, da bosta dva jezika pomenila več možnosti v življenju posameznika.

Poleg opisa medijev (časopisi in radio) so se mladi posvetili tudi življenju v Mladinskem domu, v intervjujih pa so zvedeli, da je gojencem najbolj všeč filmski in dramski krožek, pa seveda košarka.

Bistvo pa so mladinci iz Slovenije napisali čisto na koncu: Najpomembnejše je, da smo boljše spoznali sovrstnike s Koroškega!

S. W.

Zahvala

Ob boleči izgubi mojega moža in našega očeta Petra Sterna bi se radi iskreno zahvalili vsem, ki ste nam v tem težkem času stali ob strani. Zahvaljujemo se duhovnikom, MoPZ Trta, cerkvenemu zboru iz Št. Lipša, MePZ Srce iz Dobrle vasi, lovskemu zboru iz Železne Kaple in MePZ Podjuna iz Pliberka, Enotni listi Žitara vas, lovcem, upokojencem in vsem prija-

teljem za izkazano spoštovanje na zadnji poti našega očeta. Tolažba je kot dež po suši, hvala za prijazne besede za stisk roke in prisrčen objem. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste našega očeta obiskali v bolnišnici. Iskren Bog lonaj tudi medicinskemu osebju na kirurškem in nevrokirurškem oddelku celovške deželne bolnišnice za požrtvovalno bolniško oskrbo našega očeta.

Stara vas, 3.12.2001
Marica Stern in otroci
z družinami

REŠITEV OREHA 181

Odlično medsebojno sodelovanje belega lovca in skakača zaustavi črnega c kmeta, zato beli najprej odigra 1.La6+! KaB. V kolikor črni vzame lovca 1...Ka6: sledi 2.Sd5 c2 3.Sb4+ itd. Ne pomaga 1...Ka7 zaradi 2.Sc6+ in nadaljnjim 3.Sd4.

V akcijo se sedaj vključi skakač 2.Sc6 c2 3.Lb7+! Beli usmeri črnega kralja na polje b7 in obenem aktivira skakača 3...Kb7: 4.Sa5+ Ka6 5.Sb3 in črni kmet je za ceno figure zaustavljen. Beli zmaga!

Zajec in lisica

Vrana sedi na veji visokega drevesa in se ozira po okoličih. Pa priteče mimo zajec in zakliče gor proti vrani: »O kako lepo se imaš! Misliš, da bi se lahko tudi jaz vsedel tu pod drevo in ne delal ničesar?« Vrana mu odvrne: »Seveda, zakaj pa ne!« In res si zajec pod drevesom zrihta lep prostor, se udobno vsede in sanjavo gleda v daljavo. Nenadoma se pojavi lisica, plane nad zajca in ga požre. Nauk iz te zgodbe iz serije poljudnih kratkih menedžment lekcij: Sedeti moraš že presneto daleč zgoraj, da si lahko privoščiš delati nič.

Ne vem, zakaj sem se te zgodbe spomnil ravno po prebiranju poročil o ravno mi-

nulem občnem zboru enega naših narodnih zastopstev. Žal tokrat zaradi visoke zaposlenosti s samim seboj nisem utegnil biti zraven. Me pa izredno veseli, da je potekalo vse tako konstruktivno, tudi v kritičnih delih, in da je novi odbor s starim predsednikom na čelu tako optimistično ustrojen. Prepričan sem, da bo zdaj narodno delo potekalo spet enkrat veliko boljše. Stik z doslej zanemarjenim terenom se bo gotovo znatno povišal, saj bodo seje odborov menda potekale po različnih krajih. Takšne priložnosti ljudje gotovo ne bodo izpustili, verjetno se bo seje udeleževalo pol vasi, tako da bodo še bolj pestre in zabavne.

Jaz pa bom v naslednjih tednih morda za novo vodstvo prispeval še to ali ono menedžment lekcijo? kaj se ve, morda bomo ob novem zagonu drugo leto res dobili nov skupni časopis. Ali bo tam za moje storije še kaj prostora, pa tudi navadno dobro obveščeni krogi še ne vejo.

Prof. Zmeda

Iz leve: Milan Blažej, podpredsednik OKS Janez Matoh, Danilo Prušnik, Mirko Oraže, Martin Wiegele

LIUBLJANA

Diploma mednarodnega olimpijskega komiteja tudi šestim koroškim Slovencem

Na posebni slovesnosti ob zaključku leta prostovoljcev 2001, ki jo je v hotelu Union v Ljubljani priredil Olimpijski komitej Slovenije (OKS), je prejelo diplomu mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) za prostovoljno delo na področju športa tudi šest zaslužnih športnih delavcev iz vrst slovenske narodne skupnosti na Koroškem. To so Milan Blažej (SAK), mag. Anton Malle (SAK / SŠZ / KOŠ), Mirko Oraže (SD DSG Sele-Zell / SŠZ), Danilo Prušnik (SŠZ / KOŠ), Lubo Urbajs (Slov. planinsko društvo) in Martin Wiegele (ŠD Zahomec). Skupno je oz. bo odlikovanje MOK-a prejelo okrog 300 slovenskih volonterjev na področju športa in sicer na štirih prireditvah po vsej Sloveniji, to je v Ljubljani, v Kopru, Kranju in Mariboru.

Na prvi podelitvi v Ljubljani je bilo odlikovanih 84 prostovoljcev iz Ljubljane in vzhodne Slovenije ter enajst prostovoljnih športnih delavcev iz zamejstva. Poleg omenjenih koroških Slovencev še Jure Kufersin, Radivoj Pečar, Ivan Peterlin in Mario Sušteršič (Slovenci v Italiji) ter Jože Hirnčik (Slovenci na Madžarskem). Diplomom v angleškem jeziku, ki nosi podpis (nekdanjega) predsednika olimpijskega komiteja Juana Antonia Samarancha, je športnim delavcem izročil prvi podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Matoh. Podelitvi je prisostvovala tudi ljubljanska županja Vika Potočnik.

Z razglasitvijo leta 2001 za »leto prostovoljcev« je generalna skupščina Združenih narodov (OZN) priznala velikanstvo etično, humano in moralno vrednost prostovoljnega dela ljudi na najrazličnejših področjih družbenega življenja –

torej tudi v športu. Zamisel pa je mednarodni olimpijski komitej uresničil s tem, da po vsem svetu na predlog nacionalnih olimpijskih komitejev odlikuje dolgoletne in zaslužne amaterske športne delavce s posebno diplomom.

Podpredsednik OK Slovenije Matoh je v svojem nagovoru poudaril, da slovenski šport v matični državi kot tudi v zamejstvu brez prostovoljcev nikoli ne bi dosegel tako uspešnega razvoja in take ravni, kakršni smo priča danes. Ob tem je tudi dodal, da je šport ena tistih dejavnosti človeka, ki temelji na prostovoljnem delu. Množice ljudi se združujejo v športnih društvih s ciljem zdravega, zanimivega in koristnega doživljanja sebe in somišljenikov. V zamejstvu pa pomeni športno udejstvovanje hkrati tudi graditev in krepitev identitete manjšine.

ODBOJKA-TURNIR V ZLINU

Dobljani upajo na senzacijo

Danes, v četrtek, se bo ekipa SK Zadruga Aich/Dob skupno s številnimi navijači odpeljala z busom na Češko, kjer se bodo od 6.12. do 9.12. udeležili turnirja za evropski pokal.

Generalni preizkušnji v zveznem prvenstvu sta izredno uspeli. Dobljani so preteklo soboto brez top scorerja Roberta Chocholaka gladko premagali moštvo iz Ennsa s 3:0. Dan pozneje pa so gostovali na Dunaju, kjer so tamkajšnje moštvo Döbling prepričljivo premagali pravtako s 3:0. Dobljani so na lestvici na odličnem četrtem mestu.

Člani ekipe in funkcionarji torej upravičeno potujejo polno optimizma in z izredno motivacijo. Na Dobljane čakajo v Zlinu blizu Brna enakovredna moštva: Maribor iz Slovenije, Kfar Saba iz Izraela in gostujoča ekipa iz Zlina. Sicer je veliki favorit za zmago na turnirju domače moštvo, vendar so Dobljani v tekmovalstvu v Interligi pokazali, da so v stanju premagati tudi zelo močne ekipe kot Mladost Zagreb ali pa Budovo. Na turnirju je seveda odločilna dnevna forma in pa podpora navijačev.

Libero in klubski menedžer Martin Micheu: »Na turnirju je vse odprto, generalni preizkušnji sta bili uspešni, igrali smo odlično, in to nas zelo motivira«.

Ekipa Dob II je doma slavila zmago proti Südstadt s 3:0. M. Š.

Bo Hafnerju (spredaj) in njegovim v Zlinu uspela senzacija? Foto: Štukelj

KOŠARKA

Pirati so premagali KOŠ

Po šestih zmagah zaporedoma je članska ekipa KOŠ doživela na domačih tleh prvi poraz s 70:78 (35:43). Igralci KOŠa v srečanju s Pirati niso našli igralske linije, agirali so prepočasi, nekoncentrirano in brez pritiska. Pirati so bili odlično razpoloženi, izredno gibčni, agresivni in natančni v metanju žoge na koš. Fantje KOŠa so po tekmi bili nekoliko razočarani, ker ni vse teklo kot v prejšnjih tekmah. Upati je, da se bodo fantje spet ujeli od tesnega poraza in spet slavili zmage. V sredo (po zaključku redakcije) pa so gostili moštvo ALV 2 iz Beljaka-Landskrona.

Mladinska ekipa je proti celovškemu Piratom podlegla gladko s 60:88 (29:48).

M. Š.

Hitri napadalec KOŠa Nejc Jager (z žogo)

Foto: Štukelj

Slovenska športna zveza

vabi na
smučanje, carving
in snowboarding

v Bad Hofgastein

od 10. do 16. februarja 2002

Udeležence bodo spet vodili izkušeni učitelji. Nastanitev v hotelu Moser v centru mesta (termalno kopališče, savna, fitness-prostori itd) Brezplačen prevoz z avtobusom do žičnice Schloßalmbahn (10 min od hotela). Cena 7.200 šil (523,24 evrov).

Prijave s predplačilom 1.000.- šil. (72,67 evrov) na osebo pod geslom »Bad Hofgastein 2002« pri Posojilnici Borovlje, konto št. 1-03.029.113, bančna številka 39102.

Ponovna zmaga SSK Obir

V četrtem krogu ekipnega šahovskega prvenstva 2001/2002 v 2. razredu vzhod je drugo moštvo SSK Obir Železna kapla vnovič zmagalo. Po rekordni zmagi 7:1 v prejšnjem krogu so Kapelčani tokrat premagali drugo ekipo Sahmaty Velikovec/Ruda s 4,5:3,5. S ponovno zmago si je ekipa sekcijekega vodje Hanzija Stossierja utrdila mesto v prvi tretjini lestvice.

Zmagali so Josef Hanschou, Johann Stossier, M. Pasterk in Prienmayr, remiziral je Wolfgang Moser, izgubili pa so Andreas Karner (1. deska), Topar in A. Husejnovič.